

(Dokument wewnętrzny PIK, tekst projektu z 12.04.2021 r.)

USTAWA
z dnia [*] 2021 r.
o ochronie rynku książki

Rozdział pierwszy
Przedmiot ustawy

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady sprzedaży detalicznej książki oraz prawa i obowiązki wydawcy, importera oraz sprzedawcy końcowego związane z ustalaniem ceny detalicznej książki.
2. Celem ustawy jest:
 - 1) zapewnienie właściwej ochrony książki jako dobra kultury, służącego rozwojowi intelektualnemu i kulturalnemu jednostki,
 - 2) zapewnienie jej szerokiej i stałej dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polski,
 - 3) zapewnienie urozmaicenia dostępnej oferty czytelniczej oraz wspieranie różnorodnej i ambitnej twórczości literackiej,
 - 4) zagwarantowanie podstawowych warunków służących rozwojowi czytelnictwa i kształtowaniu właściwych postaw czytelniczych,
 - 5) stworzenie ram dla funkcjonowania krajowego rynku książki, w tym umożliwienie budowania zróżnicowanych sposobów dystrybucji przy jednoczesnym wspieraniu księgarń jako miejsc upowszechniania kultury.

Rozdział drugi

Definicje

Art. 2.

Ileokroć w ustawie jest mowa o:

- 1) książce - należy przez to rozumieć dokument twórczej myśli ludzkiej w języku polskim przedstawiony w postaci wielostronicowej, utrwalony w formie drukowanej;
- 2) jednakowej cenie książki - należy przez to rozumieć cenę książki przypisaną do danego tytułu wydawniczego ustaloną przez wydawcę lub importera przy wprowadzaniu jej po raz pierwszy na rynek, obowiązującą przy sprzedaży książki nabywcy końcowemu w okresie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 niniejszej ustawy, obejmującą stawkę podatku od towarów i usług stosowaną do książek;
- 3) wydawcy - należy przez to rozumieć osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej oraz osobę fizyczną, która prowadzi na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej działalność polegającą na publikowaniu książek;
- 4) importerze - należy przez to rozumieć podmiot sprowadzający książkę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej (wewnątrzspółnotowe nabycie) lub z terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, w celu wprowadzenia jej do obrotu;

- 5) sprzedawcy końcowym - należy przez to rozumieć osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej oraz osobę fizyczną, która prowadzi na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej książek;
- 6) nabywcy końcowym - należy przez to rozumieć osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej oraz osobę fizyczną, która nabywa książkę w celu zaspokojenia potrzeb własnych.

Rozdział trzeci
Ustalanie jednakowej ceny książki

Art. 3.

1. Przed wprowadzeniem książki do obrotu wydawca i importer są obowiązani do ustalenia jednakowej ceny książki.
2. Wydawca i importer są obowiązani umieścić trwale na książce:
 - 1) jednakową cenę książki;
 - 2) miesiąc i roku wprowadzenia książki do obrotu.
3. Jeśli wydawca lub importer prowadzi internetowy katalog książek, informacje, o których mowa w ust. 2 zamieszcza się również w takim katalogu.
4. Przed wprowadzeniem książki do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polski wydawca i importer są obowiązani do przekazania uprawnionej instytucji informacji wskazanych w ust. 2 wraz z informacją o tytule książki, autorach oraz danymi wydawcy lub importera w celu wpisu do rejestru książek. W przypadku rozbieżności pomiędzy danymi umieszczonymi na książce a danymi w rejestrze, rozstrzygające są dane ujawnione w rejestrze. Jeżeli dane wpisano do rejestru niezgodnie ze zgłoszeniem podmiotu lub bez tego zgłoszenia, podmiot ten nie może zasłaniać się wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli zaniedbał wystąpić niezwłocznie z wnioskiem o sprostowanie lub uzupełnienie.
5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, określi instytucję właściwą dla gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji o jednakowej cenie książki oraz o zmianach tej ceny, a także do prowadzenia i udostępniania rejestru książek, w tym tryb dokonywania wpisów, zmian i wykreśleń wpisów oraz wzór księgi rejestrowej.
6. Jednakowa cena książki obejmuje wszelkie dodatki sprzedawane wraz z książką i stanowiące jej integralną część, w szczególności nośniki utworów, w tym muzycznych i audiowizualnych.

Art. 4.

1. Jednakowa cena książki w ramach subskrypcji lub jednorazowej sprzedaży całej serii książek danego wydawcy lub książki wielotomowej może być różna od sumy jednakowych cen poszczególnych części lub tomów książki.
2. Jeżeli sprzedaż książki nabywcy końcowemu jest dokonywana na raty, łączna kwota rat nie może być niższa od jednakowej ceny książki.
3. Wydawca i importer są uprawnieni do ustalenia różnych jednakowych cen książki wydanej w różnych standardach edytorskich, w szczególności wydanej w twardej lub miękkiej oprawie.
4. Wydawca i importer są zobowiązani zapewnić stosowanie w przedsprzedaży książki ceny zgodnej z jednakową ceną książki.

5. Wydawca danego odpłatnego dziennika lub czasopisma będący jednocześnie wydawcą książki, jest uprawniony do ustalenia różnej jednakowej ceny książki dla prenumeratorów tego dziennika lub czasopisma, jednak nie niższej niż 80% jednakowej ceny książki.

Art. 5.

1. W przypadku importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia książki wydanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie objętej eksportem lub wewnątrzwspólnotową dostawą na terytorium innego państwa jednakowa cena książki, nie może być niższa niż jednakowa cena książki ustalona przez wydawcę.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do sprowadzenia książki z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, chyba że obiektywne czynniki, w szczególności brak rzeczywistej sprzedaży książki w tych państwach, pozwalają stwierdzić, że działanie to miało na celu obejście przepisów ustawy.

Art. 6.

Obowiązek ustalenia jednakowej ceny książki nie ma zastosowania do książki:

- 1) wydanej na zamówienie w łącznym nakładzie nieprzekraczającym 100 egzemplarzy w ciągu 12 miesięcy od daty wprowadzenia książki do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polski;
- 2) w wydaniu bibliofilskim, charakteryzującym się wysoką jakością wydania, o przeznaczeniu kolekcjonerskim i wydanej w numerowanym nakładzie nieprzekraczającym 500 egzemplarzy;
- 3) artystycznej, którego wydanie wymagało wykorzystania metod rękodzielniczych.

Rozdział czwarty

Okres obowiązywania jednakowej ceny książki

Art. 7.

1. Jednakowa cena książki obowiązuje przez okres 12 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono książkę do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polski.
2. Po upływie 6 miesięcy okresu, o którym mowa w ust. 1, wydawca i importer są uprawnieni do wycofania z rynku całego nakładu książki i ustalenia nowej jednakowej ceny książki obowiązującej do końca tego okresu.
3. W przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług stosowanej do książek w okresie, o którym mowa w ust. 1, wydawca i importer są uprawnieni do aktualizacji jednakowej ceny książki uwzględniającej tę zmianę.

Rozdział piąty

Obowiązki sprzedawcy końcowego

Art. 8.

1. Sprzedawca końcowy jest obowiązany w okresie obowiązywania jednakowej ceny książki do sprzedaży książki nabywcy końcowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polski po jednakowej cenie książki, z zastrzeżeniem prawa do udzielenia rabatu nie wyższego niż 5% tej ceny.
2. Sprzedawca końcowy jest uprawniony do udzielenia rabatu do 20% jednakowej ceny książki, jeżeli nabywcą końcowym książki jest:
 - 1) instytucja kultury w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. 2020 poz. 194);
 - 2) uczelnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021 poz. 478);
 - 3) placówka objęta systemem oświaty w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2020 poz. 910);
 - 4) instytut badawczy, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2020 poz. 1383);
 - 5) instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2020 poz. 1796).
3. Przepis ust. 2 stosuje się także w przypadku nabywania książek przez inne podmioty, na potrzeby funkcjonowania podmiotów, o których mowa w ust. 2.
4. Sprzedawca końcowy jest uprawniony do udzielenia rabatu do 15% jednakowej ceny książki podczas sprzedaży książki w czasie trwających nie dłużej niż 4 dni targów książki, w czasie których książki do sprzedaży oferuje co najmniej 10 niezależnych sprzedawców końcowych.
5. Książka posiadająca widoczne wady lub uszkodzenia może być sprzedawana przez sprzedawcę końcowego po cenie niższej niż jednakowa cena książki pod warunkiem poinformowania nabywcy końcowego o wadach danego egzemplarza.

Art. 9.

W okresie obowiązywania jednakowej ceny książki zakazuje się sprzedawcy końcowemu książek sprzedaży uwarunkowanej, pakietów i programów lojalnościowych, darowizn, nagród, transakcji wiązanych, wszelkiego rodzaju talonów i bonów, a także udzielania innych niewymienionych z nazwy korzyści majątkowych lub osobistych dla nabywców końcowych książek, w zakresie w jakim korzyści te nie zostały przewidziane przez wydawcę lub importera i uwzględnione przez te podmioty w jednakowej cenie książki.

Rozdział szósty **Przepisy karne**

Art. 10.

Kto:

- 1) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3, art. 4, art. 5,
 - 2) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 8,
 - 3) narusza zakaz określony w art. 9,
- podlega karze grzywny.

Art. 11.

Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 11, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. 2021 poz. 457).

Rozdział siódmy Przepisy końcowe

Art. 12.

Przepisy ustawy stosuje się do książki wydanej lub sprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 13.

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do książek elektronicznych, tj. utwralonych na dyskach, taśmach lub na innym nośniku i publikowanych jako całość w jednej części lub w kilku częściach lub udostępnianych poprzez pobieranie lub transmisję strumieniową (streaming) ze strony internetowej.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do sprzedaży książki z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej:
 - 1) spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że książka jest odbierana przez nabywcę końcowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za granicę.
3. Przepisów ustawy nie stosuje się do podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych w rozumieniu ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2020 poz. 1327).

Art. 14.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.